

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Факультет української та іноземної філології

**ПРОГРАМА
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

**«АНГЛІЙСЬКА МОВА З МЕТОДИКОЮ ЇЇ НАВЧАННЯ.
ПРАКТИЧНИЙ КУРС НІМЕЦЬКОЇ МОВИ»**

ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

***КВАЛІФІКАЦІЯ: Бакалавр середньої освіти.
Вчитель англійської і німецької мов та зарубіжної літератури закладу
загальної середньої освіти***

ДРОГОБИЧ 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс практики усного та писемного мовлення в поєднанні з іншими практичними та теоретичними дисциплінами, передбаченими навчальним планом, забезпечує всебічну підготовку вчителя іноземної мови.

В основу програми кваліфікаційного екзамену з іноземної мови з методикою викладання в основній школі покладені такі положення:

1. Знання іноземної мови вчителя повинні мати професійно-орієнтований характер, тому мета та зміст мовної підготовки вчителя визначаються в першу чергу його комунікативними та професійними потребами.

2. Університетські дисципліни з іноземної мови розглядаються як ланка системи «школа - вищий навчальний заклад - післядипломна підготовка» і підвищення кваліфікації (самоосвіта). Тому вони повинні забезпечити підготовку до подальшої самостійної роботи в професійній сфері.

Практична мета навчання іноземної мови полягає в тому, щоби сформувати у випускника вищого навчального закладу лінгвістичну, комунікативну і країнознавчу компетенцію. Лінгвістична компетенція охоплює знання системи мови і правил її функціонування в процесі комунікації. Лінгвокраїнознавча компетенція включає в себе знання про основні особливості соціокультурного розвитку країни та вміння враховувати їх у процесі спілкування. Комунікативна мета вимагає, щоби випускник вищого навчального закладу володів вільно, нормативно вірно і функціонально адекватно всіма основними видами мовленнєвої діяльності.

Професійно-педагогічна мета передбачає володіння мовою на адаптивному рівні, який визначається конкретною педагогічною ситуацією та вміннями педагогічного спілкування.

Кваліфікаційний іспит на 4-ому курсі складається із завдань екзаменаційного білету, який включає:

1. Питання з однієї з передбачених Програмою кваліфікаційного іспиту теоретичних дисциплін.
2. Дискусію на одну із запропонованих тем (англійською мовою).
3. Питання з курсів «Шкільний курс англійської мови та методика її навчання», «Шкільний курс німецької мови та методика її навчання», «Шкільний курс зарубіжної літератури та методики її навчання».
4. Питання з курсу «Історія зарубіжної літератури».
5. Дискусію на одну із запропонованих тем (німецькою мовою).

РОЗ'ЯСНЕННЯ ДО ПРОВЕДЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Тривалість іспиту не повинна перевищувати 45 хв. на одного студента.

Під час відповіді на перше питання перевіряється рівень знань з теоретичних дисциплін, які вивчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, володіння теоретичним апаратом цих курсів.

Друге питання передбачає виявлення знань лексики та вмінь і навичок спонтанного монологічного і діалогічного мовлення на одну з запропонованих дискусійних тем. Студент повинен вміти вести бесіду на будь-яку з пройдених тем, вільно користуючись характерними граматичними структурами, лексичними та фразеологічними одиницями; емоційно висловлювати власне ставлення до реплік співрозмовника.

Питання з курсу «Шкільний курс англійської мови та методика її викладання» має на меті з'ясувати рівень кваліфікаційної характеристики майбутніх вчителів, їх вміння реалізувати комунікативно-навчальну, виховну, розвиваючу та освітню функцію вчителя.

Четверте питання передбачає з'ясування знань студентів з курсу зарубіжної літератури, а саме опанування ними теоретичних положень предмету, знання тематики та проблематики художніх творів, обізнаність з основними літературно-художніми стилями й напрямками зарубіжної літератури, уміння робити самостійні висновки і узагальнення, використовувати набуті знання з міжпредметних зв'язків тощо.

Дискусія на одну із запропонованих розмовних тем (німецькою мовою) передбачає перевірку рівня розвитку іншомовної комунікативної компетенції студентів, їх вміння виступати в ролі ініціативного співрозмовника. Вона спрямована на отримання чіткого уявлення про словниковий запас кожного студента, його вимову, здатність до спонтанної комунікації, рівень імпровізації у формулюванні власних думок.

АНГЛІЙСЬКА МОВА

ПИТАННЯ З ПЕРЕДБАЧЕНИХ ПРОГРАМОЮ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ ТЕОРЕТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

HISTORY OF THE ENGLISH LANGUAGE

1. Proto-Germanic Old Germanic Dialects.
2. Grimm's Law. Verner's Law. The Shift of Stress.
3. Phonetic Changes in the System of Vowels in OE and ME.
4. The Great Vowel Shift. Some interpretation of the Great Vowel Shift.
5. The Verbal System in OE. Strong and weak verbs in OE.
6. The Principal Written Records in OE. OE Alphabet.

COUNTRY STUDIES

1. The Physical Background of Great Britain. Climate.

2. Historical Survey of Britain. The First Inhabitants.
3. The Celtic Invasion of Britain. The Roman conquest and its Influence on the English Language.
4. The Danish Attacks. The Wedmore Treaty. The Norman conquest.
5. The State System in Britain. The Political Role of Monarchy. Functions of the Queen. British Parliament.
6. The System of Education in GB. University Education. Types of Universities.

THEORETICAL GRAMMAR

1. Morphemic structure of words. The notions of morph, morpheme, allomorph.
2. Principles of identifying free / bound, overt / covert, additive / replacive, continuous / discontinuous morphemes.
3. Principles of grammatical classification of words. Traditional classification of words. The syntactico-distributional classification of words.
4. Basic syntactic notions. The difference between sentence and word combination. The problem of sentence definition.
5. General characteristics of grammatical structure of the language. English as an analytical language.
6. General characteristics of the grammatical structure of language. Synthetic and analytical languages.

LEXICOLOGY

1. Classification of loan words according to their origin (Latin, Greek, French, German, Italian, etc.). The native word - stock.
2. Derivation. The structure of word. Suffixes. Productivity of suffixes, prefixes.
3. Composition. Types of composition. The criteria of compounds.
4. Figures of speech. Metaphor. Types of similarity.
5. Metonymy. Types of association. The metonymic usage of words. Common and different features between metaphor and metonymy.
6. Synonyms. Groups of synonyms. Antonyms. Types of antonyms.

ENGLISH LITERATURE

1. Monuments of the Anglo-Saxon literature. The greatest heroic poem “Beowulf” (structure, plot).
2. Literature in the Norman Times. Geoffrey Chaucer and his masterpiece “The Canterbury Tales”.
3. Renaissance in England. Thomas More – the first English humanist and his “Utopia”.
4. Life story of William Shakespeare. Three periods of his literary work. Central themes of Shakespeare’s dramas.

5. Enlightenment in England. Daniel Defoe. “Robinson Crusoe” as a study of man.
6. Oscar Wild – the most talented representative of English aestheticism. Aesthetic principles in “The Portrait of Dorian Gray”. The idea of art in the novel.

КОМУНІКАТИВНІ СИТУАЦІЇ (АНГЛІЙСЬКА МОВА)

1. Express your opinion about the quotation: “Education is a private matter between the person and the world of knowledge; school or college has little to do with it”.
2. Do you agree that to get rich, you should never risk your health, for it’s the truth that health is the wealth of wealth?
3. Dwell on such phenomenon as *psychological profiling*. Some experts say that this investigative technique is at best useless and at worst harmful. Express your point of view.
4. Imagine you are a local government’s agent. You have been asked to come up with ideas concerning the ways of decreasing crime rate in your area. What do you think should be done to prevent and fight crime in your city/town?
5. Imagine that you are the assistant manager of Marco’s (a fast food restaurant). The manager has asked you to assess the food and prices, service and atmosphere and suggest any changes that you think need to be made.
6. Nowadays technology is used to keep a close watch on our every move. What are the forms of surveillance? Which of these seems the most scary for you? Give your reasons.
7. You talk with your foreign friend about religious and public holidays which are observed in Ukraine, Great Britain and the USA. What do these holidays have in common? Are there any differences in their celebration in these countries?
8. Explain in your own words: “Live your beliefs and you can turn the world around”.
9. Discuss how well reasoned you find this argument: “A room without books is like a body without a soul”. Do books inspire or enrage you, leave you warm and cosy or thoughtful and melancholic?
10. Give your arguments for or against the following quotation by Muhammad Ali: “Friendship is the hardest thing in the world to explain. It’s not something you learn in school. But if you haven’t learnt the meaning of friendship, you really haven’t learnt anything”.
11. What does the word “success” mean to you? Do you consider Albert Einstein’s idea – “Try not to become a man of success but a man of value” – to be right or wrong?
12. Your friend has become redundant. What should he start job-hunting with? Advise him how to write a resume. What services do employment agencies offer?
13. Is it possible to have a happy family life and a successful career? What are the advantages of a work-life balance scheme? Give the foundations for your choice. Paraphrase the quotation: “It doesn’t matter what job you do, it’s how you do it”.
14. In your opinion why are reality shows popular nowadays? Do you agree with the quotation “In the future, everyone will be famous for fifteen minutes”.

15. You participated in an international sports competition. Tell your friends about the events you took part in. Describe your impressions and the atmosphere in which the events took place.
16. The world is a book, and those who do not travel, read only a page (Saint Augustine). Express your point of view.
17. Critique thoughtfully, and craft a thorough, intriguing, and exciting review of the film based on a well-known book you have seen and liked very much. Be informative, interesting, and captivating.
18. We are so busy making a living that we forget to make a life (A.P. Gouthey). Support the idea with relevant reasons and examples.
19. Treat the Earth well, it was not given to you by your parents, it was loaned to you by your children (Kenyan proverb). Express your own point of view.
20. Do you agree or disagree with the following statement: "A house is made of walls and beams. A home is built with love and dreams".
21. It would be very difficult to describe a "typical" American high school because there are many differences from place to place. Can you compare it with the British System of education?
22. Comment on the quotation: "Friendship is a pretty full-time occupation if you really are friendly with somebody" (Truman Capote).
23. Give your arguments for or against the following quotation: "The masterpiece of painting, like the masterpiece of music and poetry transform experience, they are an inexhaustible source of beauty which derives from the originality of the artist's outlook, his capacity for combining form and colour into a harmonious unity".
24. Comment on the statement: "The Internet will really change the way we live and work, or is the Internet just a passing fad and simply a new form of communicating?" Support the idea with relevant reasons and examples.
25. Imagine your friend has asked you to recommend him/her the most gripping film you have recently watched. Say what film you would recommend him/her and why. Mention the plot, acting, cast.
26. Being a fourth-year student what would you advise a fresher in order to do well at university? Tell her/him about your method of study. Are there things about the way you study which you would like to change or improve?
27. Imagine that you are answering a question in the questionnaire about your tastes in music. Indicate the extent to which you like different music genres. What styles do you listen to, play or sing when you are energetic, tired or sad?
28. Give your arguments for or against the following quotation by O. Wilde: "Children begin by loving their parents. After a time they judge them. Rarely, if ever, do they forgive them".
29. Give your suggestions as to how to improve the quality and raise the standard of TV programmes. Consider which positive or negative effects the amount of violence in the media has on society.
30. What do you think are the main factors which contribute to high rates of juvenile delinquency? What should be done by society to resolve this problem?

SYNONYMS

1. Guilt, fault, blame
2. Jerk, shove, twitch
3. Cheerful, glad, happy, lighthearted, joyful, pleased
4. Hint, suggest, imply, intimate, insinuate
5. Rattle, embarrass, discomfit, abash, faze
6. Compose, comprise, include, consist of, be made up of
7. Ignore, neglect, overlook, disregard
8. Odd, queer, strange, weird, bizarre
9. Fear, alarm, dismay, panic
10. Value, price, worth
11. Work, job, employment, occupation, vocation, calling, trade, profession, toil, labour
12. Language, speech, talk, accent, tongue
13. Say, tell, speak, talk, chat, gossip, negotiate
14. Afraid, frightened, scared
15. Stressed, worried, thoughtful, depressed
16. Surprise, shock, amaze, astonish, puzzle, hit
17. Travel, trip, journey, voyage, cruise,
18. Well-known, famous, outstanding, glorious, notorious
19. Select, choose, pick out
20. Shake, shiver, tremble, shudder
21. Bare, naked, nude
22. Piece, lump, slice, bit
23. Vacant, free, spare, loose
24. Vary, change, differ
25. Boil, cook, fry, roast, grill, stew, brew
26. Modern, up-to-date, advanced, contemporary
27. Clever, intelligent, brilliant, smart, bright
28. Value, evaluate, appreciate, appraise, cherish
29. Teach, train, coach, show, educate, groom, instruct
30. Comfortable, convenient, handy, snug, cosy.

PHRASAL VERBS

1. break;	6. hold;	11. run;
2. go;	7. come;	12. give;
3. carry;	8. turn;	13. keep;
4. put;	9. bring	14. make;
5. do;	10. cut;	15. get

ШКІЛЬНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКА ЇЇ НАВЧАННЯ

1. Planning English lessons.
2. Teaching pronunciation: factors that influence the process of teaching pronunciation and the system of exercises.
3. Difficulties in teaching listening comprehension, the stages of teaching listening comprehension.
4. Teaching dialogue: types of dialogue, linguistic and psychological characteristics of dialogue, ways of teaching dialogue.
5. Teaching monologue: types of monologue, linguistic and psychological characteristics of monologue, ways of teaching monologue.
6. Teaching reading at the initial and intermediate stages.
7. Teaching vocabulary: ways of conveying the meaning of the words. a system of exercises for practicing vocabulary, testing vocabulary.
8. Teaching grammar: exercises for practicing grammar, methods of teaching grammar, testing grammar.
9. Writing activities for elementary and intermediate learners. Types of dictations.
10. Approaches to language learning.

ШКІЛЬНИЙ КУРС НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКА ЇЇ НАВЧАННЯ

1. Phonetik, als Teil der Lautlehre. Grundforderungen zur Aussprache der Schüler.
2. Wortschatz als zentraler Bestandteil im Fremdsprachenunterricht. Die Entwicklung des aktiven, passiven und potenziellen Wortschatzes.
3. Prinzipien und Verfahren der Grammatikvermittlung. Übungstypologie zur Grammatik.
4. Das Hörverstehen als Kommunikationsprozess. Lernziel und Lernstrategien.
5. Typen der Dialoge. Übungen für die Entwicklung des dialogischen Sprechens.
6. Die Grundetappen der Entwicklung des monologischen Sprechens. Übungssystem für die Entwicklung des monologischen Sprechens.
7. Die Lesetechnik und das Leseverstehen. Arten und Stille des Lesens.
8. Übungssystem für die Entwicklung des Schreibens und des Schriftsprechens. Diktat als Kontrollinstrument. Diktatformen.
9. Arten und Formen der Kontrolle. Die außerunterrichtliche Arbeit.
10. Der Fremdsprachenunterricht. Arten des Unterrichts. Die Unterrichtsplanung.

ШКІЛЬНИЙ КУРС ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА МЕТОДИКА ЇЇ НАВЧАННЯ

1. Особливості викладання зарубіжної літератури в школі та професійні вимоги до її вчителя
2. Обсяг та зміст шкільних програм із зарубіжної літератури. Їх переваги та недоліки.
3. Аналіз шкільних підручників із зарубіжної літератури. Їх переваги і недоліки.
4. Методика навчання зарубіжної літератури в школі як наука та педагогічна дисципліна. Методичне забезпечення дисципліни «Зарубіжна література» у школі.
5. Методичні концепції викладання зарубіжної літератури в школі. Навчання зарубіжної літератури у школі у контексті компетентнісного підходу.
6. Типи уроків із зарубіжної літератури, їх структура. Вимоги до сучасного уроку зарубіжної літератури. Конструктивні принципи викладання літератури у школі.
7. Формування теоретико-літературних понять на уроках зарубіжної літератури.
8. Методика проведення уроків зв'язного мовлення у середніх і старших класах. Наочність на уроках зарубіжної літератури. Методика роботи з наочними засобами.
9. Шляхи літературного аналізу, поширені у закладах середньої освіти.
10. Впровадження інноваційних технологій на уроках зарубіжної літератури.

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Література Стародавньої Греції.
2. Загальна характеристика римської літератури.
3. Середньовічна картина людини і світу та її втілення у клерикальній літературі.
4. Епічна література Середньовіччя.
5. Лицарська література Середніх віків.
6. Середньовічна міська література.
7. Ренесансне бачення людини і світу. Італійське Відродження.
8. Відродження у Франції.
9. Розвиток англійської літератури в епоху Відродження.
10. Характерні риси німецького Відродження.
11. Бароко: основні ознаки, поетика, течії.
12. Знакові представники європейського бароко.
13. Історичні умови виникнення класицизму та його естетичне підґрунтя. Національні варіанти європейського класицизму.
14. Класицистична драматургія Франції.
15. Соціально-історична та філософська сутність Просвітництва, його провідні ідеї.

16. Літературні течії Просвітництва: просвітницький класицизм, просвітницький реалізм, сентименталізм.
17. Французьке Просвітництво.
18. Просвітництво в Англії.
19. Історико-соціальні, культурні, філософські передумови виникнення європейського романтизму. Поетика та естетика романтизму.
20. Особливості розвитку німецького романтизму та його періодизація.
21. Англійський романтизм: естетичні принципи, специфіка, представники.
22. Романтизм у Франції: теоретичні засади та художня своєрідність.
23. Формування й тенденції розвитку реалізму як літературного напрямку XIX ст.
24. Епоха реалізму у французькій літературі XIX ст.
25. Англійський реалізм XIX ст.
26. Літературні напрями модернізму.
27. Література повоєнної Франції.
28. Осмислення історичного досвіду війни у літературі Німеччини.
29. Філософсько-інтелектуальна література повоєнної Англії.
30. Термінологічний апарат постмодернізму. Постмодерна стилістика.

КОМУНІКАТИВНІ СИТУАЦІЇ (НІМЕЦЬКА МОВА)

1. **Das Studentenleben.** Sie waren einmal ein Austauschstudent. Vergleichen Sie das Studentenleben in der Ukraine und in Deutschland.
2. **Der Arbeitstag.** Wie muss man richtig den Arbeitstag einteilen, um Zeit auch für Erholung und Hobbys zu finden?
3. **Die Hobbys.** Jedem Tierchen sein Pläsierchen. Wie verbringen Sie Ihre Freizeit?
4. **Bücher in meinem Leben.** Sie sind ein echter Bücherwurm. Erzählen Sie, was Sie vor kurzem gelesen haben.
5. **Die Stadt.** Das Wohnen in einer Kleinstadt und in einer Großstadt hat seine Vor- und Nachteile. Welches Wohnen bevorzugen Sie und warum?
6. **Die Heimatstadt. Das Heimatdorf.** Für jeden Menschen bleibt sein Heimatort für immer in Erinnerungen. Beschreiben Sie Ihren Heimatort.
7. **Mit Komfort wohnen.** Wie meinen Sie, ist es besser eine Wohnung in einem Hochhaus zu beziehen, oder in einem Privathaus zu wohnen?
8. **Einkäufe.** Der Volksmund sagt: „Wer die Wahl hat, hat die Qual“. Welche Geschäfte besuchen Sie am häufigsten?
9. **Kleidung.** Die Mode ist so veränderlich. Sind Sie immer modisch gekleidet? Beschreiben Sie Ihren Kleidungsstil.
10. **Beim Essen.** Muss man essen, um zu leben, oder leben, um zu essen? Wodurch unterscheiden sich die deutschen und die ukrainischen Esstraditionen?
11. **Die Jahreszeiten.** Jede Jahreszeit hat ihren Reiz. Welche Jahreszeit haben Sie am liebsten?

12. **Die Ferien.** Viele Studenten warten mit Ungeduld auf ihre Ferien. Welche Ferien bevorzugen Sie: am Meer, am See, im Gebirge oder etwas ganz Besonderes?
13. **Die Reise.** Viele Menschen reisen gern. Die Reise mit dem Zug hat aber die meisten Vorteile. Sprechen Sie darüber.
14. **Sport.** Ihr Freund nimmt an einem Sportwettkampf teil. Er erzählt von seiner Liebessportart und den populärsten Sportarten in der Welt.
15. **Beim Arzt.** Sind Sie für die Selbstbehandlung oder muss man jedes Mal, wenn man krank ist, den Arzt konsultieren? Beschreiben Sie Ihre letzte ärztliche Behandlung.
16. **Gesunde Lebensweise.** Die Gesundheit ist der größte Schatz. Was machen Sie, um gesund und fit zu bleiben?
17. **Drohobytch.** Sie wollen Ihrem Freund, der Sie in Drohobytch besucht, die Sehenswürdigkeiten dieser Stadt zeigen. Sie möchten ihn auch mit Ihrer Heimatstadt bekannt machen.
18. **Die Ukraine. Geographische Lage.** Sie arbeiten in einer Schule. Der Geographielehrer ist leider krank und Sie sollen ihn ersetzen. Erklären Sie den Schülern das Thema „Geographische Lage und das Klima der Ukraine“.
19. **Die Ukraine. Staatlicher Aufbau.** Sie müssen einer deutschen Delegation über den Staatsaufbau der Ukraine erzählen.
20. **Die Verfassung der Ukraine.** Welche Rechte und Pflichten haben Sie als ukrainischer Bürger?
21. **Kyjiw.** Seine Hauptstraße kann man eine Kastanienallee nennen. Die Regierung und die wichtigsten Behörden der Ukraine befinden sich auch hier.
22. **Feste und Bräuche des ukrainischen Volkes.** Ihr Freund aus Deutschland kommt zu Ihnen zu Weihnachten zu Besuch. Was erfährt er in Ihrer Familie von den ukrainischen Traditionen?
23. **Berühmte Persönlichkeiten der Ukraine.** Jedes Volk ist auf seine berühmten Söhne und Töchter stolz. Wen halten Sie für ein Symbol der Ukraine?
24. **Deutschland. Geographische Lage.** Was wissen Sie über die geographische Lage und das Klima des Landes, dessen Sprache Sie als zweites Fach erlernen?
25. **Deutschland. Staatlicher Aufbau.** Sie wohnen schon lange in Deutschland und endlich dürfen Sie Bürgerrechte bekommen. Was wissen Sie aber vom staatlichen Aufbau und der Politik Deutschlands?
26. **Berlin.** Eine Führung durch Berlin macht immer viel Spaß.
27. **Deutsche Feste und Bräuche.** Sie haben vor, nach Deutschland umzuziehen. Was wissen Sie von den deutschen Festen und Traditionen?
28. **Welt der Gefühle.** Auf welches Gefühl würden Sie nie im Leben verzichten?
29. **Das Äußere und der Charakter des Menschen.** Kennen Sie sich im menschlichen Charakter gut aus? Welche Charaktereigenschaften sind in Ihren Freunden für Sie am bedeutendsten?
30. **Lehrerberuf.** Jeder Beruf hat seine Vor- und Nachteile. Haben Sie den richtigen Beruf gewählt?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексеева І. О. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 327 с.
2. Боднар С. В. Навчальний посібник з курсу «Стилістика англійської мови» для студентів, магістрантів, викладачів англійської мови. – Одеса: Південноукраїнський ДПУ ім. К. Д. Ушинського, 2008. – 99 с.
3. Давиденко Г. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII століття : навчальний посібник для студентів ВНЗ / Г. Давиденко, М. Величко. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 292 с.
4. Давиденко Г. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття : навчальний посібник для студентів ВНЗ / Г. Давиденко, О. Чайка. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.
5. Давиденко Г. Історія зарубіжної літератури XX ст.: навчальний посібник для студентів ВНЗ / Г. Давиденко, Г. Стрельчук, Н. Гричаник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.
6. Давиденко Г. Історія новітньої зарубіжної літератури : навчальний посібник для студентів ВНЗ / Г. Давиденко, О. Чайка [та ін.]. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 274 с.
7. Дворжецька М. П., Макухіна Т. В., Велікова Л. М., Снегірєва Є. О. Фонетика англійської мови: фоностилістика і риторика мовленнєвої комунікації. Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова Книга, 2005. – 208 с.
8. Жаборюк І. А. Проблеми морфології та синтаксису: посібник з теоретичної граматики сучасної англійської мови. – Одеса: Освіта України, 2014. – 106 с.
9. Жлуктенко Ю. О., Яворська Т. А. Вступ до германського мовознавства. – К.: Вища школа, 1986. – 226 с.
10. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 260 с.
11. Єфімов Л. П. Стилістика англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 239 с.
12. Лотоцька К. English stylistics (Textbook). Навчальний посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 254 с.
13. Мегела І. Література європейського Просвітництва. Курс лекцій / І. Мегела. – К. : Видавець Карпенко В.М., 2012. – 332 с.
14. Мегела І. Література європейського Середньовіччя. Курс лекцій / І. Мегела. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. – 416 с.
15. Шаповалова М. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження / М. Шаповалова, Г. Рубанова, В. Моторний. – К. : Знання, 2011. – 476 с.
16. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002.– 299 с

17. Морська Л. І. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов: Навчальний посібник. – Тернопіль: Астон, 2008. – 256 с.
18. 18. Наливайко Д. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму : підручник / Д. Наливайко, К. Шахова. – К. : Заповіт, 1997. – 464 с.
19. Парашук В. Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 240 с.
20. Пашенко В. Антична література : підручник / В. Пашенко, Н. Пашенко. – К. : Либідь, 2008. – 718 с.
21. Петрашук О. П. Тестовий контроль у навчанні іноземної мови в середній загальноосвітній школі: Монографія. – К.: Видавн. центр КДЛУ, 1999. – 261 с.
22. Раєвська Н. М. Теоретична граматики сучасної англійської мови. – К.: Видавництво державного університету, 1998. – 103 с.
23. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва, Г. Е. Борецька, Н. В. Майєр, О. М. Устименко, В. В. Черниш. – К.: Ленвіт, 2015. – 205 с.
24. Харитонов І. К. Теоретична граматики сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 352 с.
25. Холод І. В. Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Умань: Візаві, 2018. – 165 с.
26. Мірошніченко Л. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручник для студентів-філологів / Л. Мірошніченко. – К. : Вища школа, 2000. – 326 с.
27. Штейнбук Ф. Методика викладання зарубіжної літератури у школі : навчальний посібник / Ф. Штейнбук. – К. : Кондор, 2007. – 354 с.
28. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури : навчально-методичний посібник / Л. Мацевко-Бекерська. – Львів : Львівський національний університет ім. І. Франка, 2011. – 320 с.
29. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури : навчально-методичний посібник / Л. Мацевко-Бекерська. – Вид. 2-е, доп. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 296 с.
30. Навчальні ігри на уроках зарубіжної літератури. 5 – 11 класи / упор. : І. Дворицька, Л. Зіневич. – Тернопіль : Мандрівець, 2007. – 231 с.
31. Орлова О. Художнє сприйняття : теорія і методика : навчальний посібник / О. Орлова. – Полтава, 2013. – 177 с.
32. Alexander L. G. English Grammar Practice for Intermediate Students. – Longman Group UK Ltd., 1990. – 160 p.
33. Bradford R. Stylistics. –Taylor & Francis Group, 1997. – 208 p.
34. Crystal D., Davy D. Investigating English Style. –Bloomington: Indiana University Press, 2009. – 280 p.
35. Gibbons A., Whiteley S. Contemporary Stylistics: Language, Cognition, Interpretation. –Edinburgh: Edinburgh University Press, 2018. – 397 p.

36. Harmer J. The Practice of Language Teaching. – Longman, 2004. – 307 p.
37. Kukhareenko V. F. A Book of Practice in Stylistics. – Vinnytsia: Nova knyga, 2000. – 160 p.
38. Longman Dictionary of English Language and Culture.– Longman Group UK Limited, 1992. – 497 p.
39. Morokhovskaya E. J. Fundamentals of Theoretical Grammar. – K. – 1993. – 197 p.
40. Murphy R. English Grammar in Use. A self-study reference and practice book for intermediate students of English. – Cambridge University Press, 1994. – 249 p.
41. Simpson P. Stylistics. A resource book for students. –Routledge Taylor & Francis Group, 2004. – 247 p.
42. Steward A. H. Graphic Representation of Models in Linguistic Theory. – Bloomington and London: Indiana University Press, 2006. – 160 p.
43. Swan M., Walter C. How English Works. A Grammar Practice Book. – Oxford University Press, 1997. – 291 p.
44. Oxford Student's Dictionary of Current English / A.S. Hornby. – Oxford University, 1992. – 769 p.
45. The Advanced Learner's Dictionary of Current English / A. S. Hornby. E. V. Caterby, H. Wakefield. – London: Oxford University Press, 1993. – 1200 p.
46. Verba L. History of the English Language. – Vinnytsa: Nova Knyha Publishers, 2006.– 290 p.
47. Webster's New World Dictionary. Third Colledge Edition. – Webster's New World Cleveland&New York, 1988. – 160 p.

Интернет-ресурси:

1. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>.
2. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>.
3. <https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/853>.
4. <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/elektronni-versiyi-pidruchnikiv-dlya-uchniv-7-h-klasiv-2/zarubizhna-literatura-7-klas/>.
5. <https://imzo.gov.ua/elektronni-versiyi-pidruchnikiv-dlya-uchniv-8-h-klasiv/zarubizhna-literatura-8-klas/>.
6. <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/elektronni-versiji-pidruchnyiv-dlya-uchniv-9-h-klasiv/zarubizhna-literatura-9-klas/>.
7. <https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/827/browse?type=title>.